

Broj: 03-02-82/2026
Sarajevo, 15.01.2026. godine

**PARLAMENT FEDERACIJE
BOSNE I HERCEGOVINE**

**- Zastupnički dom -
gosp. Dragan Mioković, predsjedatelj**

**- Dom naroda -
gosp. Tomislav Martinović, predsjedatelj**

Poštovani,

Sukladno članku IV.B.3.7.c) (III) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, a u svezi s čl. 191. i 192. Poslovnika Zastupničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 69/07, 2/08, 26/20 i 13/24) i čl. 186. i 187. Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 27/03, 21/09, 24/20 i 60/24), **radi razmatranja i usvajanja po žurnom postupku, dostavljam Vam PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITI KORISNIKA FINACIJSKIH USLUGA**, koji je utvrdila Vlada Federacije Bosne i Hercegovine na 65. sjednici, održanoj 14.01.2026. godine.

Prijedlog zakona se dostavlja na službenim jezicima i pismima Federacije Bosne i Hercegovine u printanoj i elektronskoj formi (CD).

S poštovanjem,

Privitak:

- Prijedlog zakona na hrvatskom jeziku (CD),
- Tekst odredbi Zakona koje se mijenjaju i dopunjuju,
- Obrazac broj 2,
- Obrazac IFP NE i
- Zakon o zaštiti korisnika finacijskih usluga („Službene novine Federacije BiH“, broj: 31/14).

**Co: Federalno ministarstvo financija -
Federalno ministarstvo finansija
gosp. Toni Kraljević, ministar**

Co: pred-ef

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA**

PRIJEDLOG

**ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITI KORISNIKA FINANCIJSKIH
USLUGA**

Sarajevo, siječanj 2026. godine

**ZAKON O
IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITI KORISNIKA FINACIJSKIH
USLUGA**

Članak 1.

U Zakonu o zaštiti korisnika finacijskih usluga („Službene novine Federacije BiH“, broj: 31/14) u članku 2. točka 1) iza riječi: „finacijske usluge“ dodaju se riječi: „tretirane ovim zakonom“.

U točki 15) riječi: „platni promet u konvertibilnim markama i stranim sredstvima plaćanja“ zamjenjuju se riječima: „računi za plaćanje“.

Točka 29) mijenja se i glasi:

„29) trajni nosač podataka je sredstvo koje korisniku platnih usluga omogućava čuvanje podataka upućenih osobno njemu na način da mu ti podaci ostanu dostupni za buduću upotrebu tijekom razdoblja primjerenog svrsi podataka i koji omogućava reproduciranje sačuvanih podataka u nepromijenjenom obliku;“.

U točki 32) točka na kraju se zamjenjuje točka-zarezom i dodaju se nove toč. 33) do 35) koje glase:

„33) naknade jesu troškovi i kazne, koje korisnik finacijskih usluga plaća davatelju finacijskih usluga za usluge povezane s računom ili u vezi s njim;

34) osnovni račun je račun koji se koristi za izvršavanje platnih transakcija sukladno propisu o računima za plaćanje;

35) tajna kupovina (engl. mystery shopping), kao samostalni neposredni nadzor ili kao dio neposrednog nadzora davatelja finacijske usluge, provodi se s ciljem prikupljanja informacija o praksama koje davatelj finacijske usluge primjenjuje pri oglašavanju, ponudi i/ili prodaji proizvoda i/ili usluga namijenjenih korisnicima finacijskih usluga te prikupljanju dokaza o usklađenosti davatelja finacijske usluge s propisima vezanim uz sadržaj, oblik i kvalitetu informacija za korisnike finacijskih usluga.“.

Članak 2.

U članku 3. stavku (2) se riječi: „članak 13. stavak (2) toč. 1), 2) i 7)“ zamjenjuju riječima: „članak 13. stavak (2) toč. 1) i 2)“.

Članak 3.

U članku 4. riječi: „platni promet u konvertibilnim markama i stranim sredstvima plaćanja“ zamjenjuju se riječima: „platne usluge, računi za plaćanje i devizno poslovanje“.

Članak 4.

U članku 5. iza stavka (2) dodaje se novi stavak (3) koji glasi:

- „(3) Organizacijski dijelovi davatelja financijskih usluga sa sjedištem u Republici Srpskoj ili Brčko distriktu Bosne i Hercegovine koji posluju u Federaciji Bosne i Hercegovine dužni su u pružanju usluga primjenjivati odredbe ovoga zakona koji uređuje zaštitu prava i interesa korisnika financijskih usluga.“.

Članak 5.

U članku 7. iza stavka (3) dodaje se novi stavak (4) koji glasi:

- „(4) Iznimno, davatelj financijskih usluga i korisnik mogu zaključiti ugovor iz stavka (1) ovoga članka ili izmjene njegovih elemenata ako su se sporazumjeli putem sredstava elektroničke komunikacije kojima se osigurava utvrđivanje identiteta korisnika i sadržaja ugovora, a davatelj financijskih usluga je dužan takav ugovor sastaviti sukladno propisima o elektroničkom poslovanju i elektroničkom potpisu i propisima iz oblasti sprječavanja pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti.“.

Članak 6.

U članku 8. iza stavka (4) dodaje se novi stavak (5) koji glasi:

- „(5) Ako je ugovorena promjenljiva kamatna stopa zasnovana na referentnoj kamatnoj stopi čiji obračun i objavljivanje prestane, primjenjuje se kamatna stopa koja je ugovorom o pružanju usluga predviđena kao zamjenska kamatna stopa. Ukoliko ugovorom o pružanju usluga nije ugovorena zamjenska kamatna stopa, primjenjuje se kamatna stopa ili neki drugi promjenljivi element koji se službeno objavljuje i na koji ne može utjecati jednostrana volja nijedne od ugovornih strana, a koji odredi Agencija.“.

Dosadašnji st. (5) do (8) postaju st. (6) do (9).

Iza stavka (9) dodaje se novi stavak (10) koji glasi:

- „(10) Agencija će podzakonskim aktom propisati način obračuna referentne kamatne stope iz stavka (5) ovoga članka.“.

Članak 7.

Iza članka 10. dodaje se novi članak 10a. koji glasi:

„Članak 10a.

- (1) Komunikacija između davatelja financijske usluge i korisnika obavlja se putem kanala komunikacije koji korisnik odabere prilikom uspostavljanja ili tijekom poslovnog odnosa.

- (2) Korisnik je dužan, bez odlaganja, obavijestiti davatelja financijske usluge o svakoj promjeni podataka vezanih za odabrani kanal komunikacije.
- (3) Smatra se da je davatelj financijske usluge uredno obavijestio korisnika ukoliko je obavijest dostavio putem posljednjeg kanala komunikacije koji je korisnik izabrao i prijavio, bez obzira na to je li korisnik promijenio podatke, a o čemu nije obavijestio davatelja usluge.
- (4) U slučaju da korisnik ne obavijesti davatelja financijske usluge o promjeni odabranog kanala komunikacije ili podataka vezanih za odabrani kanal komunikacije, smatrat će se da su svi dokumenti, obavijesti i informacije dostavljeni pravilno i blagovremeno ako su upućeni na posljednji kanal komunikacije koji je korisnik izabrao i prijavio.
- (5) Agencija će podzakonskim aktom propisati dopuštene kanale komunikacije iz stavka (1) ovoga članka.“.

Članak 8.

U članku 11. stavku (4) točka 3) iza riječi: „osiguranja“ dodaju se riječi: „(npr. troškovi pribavljanja ponuda za osiguranje)“.

Članak 9.

U članku 16. stavak (1) mijenja se i glasi:

- „(1) Prije zaključivanja ugovora o kreditu, mikrokreditu, odnosno leasingu banka, mikrokreditna organizacija, odnosno davatelj leasinga dužni su kreditnu sposobnost korisnika, jamca ili druge osobe koja osobno osigurava ispunjenje obveza korisnika procijeniti na temelju odgovarajuće dokumentacije i podataka dobivenih od korisnika, uvidom u kreditne registre, javne registre i baze podataka prikupljene na način kako je propisano posebnim propisima.“.

Članak 10.

U članku 19. stavku (3) riječi: „najmanje 30 dana“ zamjenjuju se riječima: „ili na drugom trajnom nosaču podataka najmanje dva mjeseca“.

Članak 11.

U članku 22. stavku (1) riječi: „uređuje platni promet“ zamjenjuje riječima: „uređuju računi za plaćanje“.

Članak 12.

U članku 23. stavku (1) točka 2) mijenja se i glasi:

- „2) obavijest o postojanju naknade za podizanje gotovine na bankomatu druge banke, kao i vrstu i visinu svih naknada i drugih troškova koji padaju na teret

korisnika, uz naznaku jesu li fiksni ili promjenljivi, a ako su promjenljivi, razdoblja u kojima će ih banka mijenjati;"

Iza stavka (1) dodaje se novi stavak (2) koji glasi:

„(2) Ako banka naknade i druge troškove iz stavka (1) točka 2) ovoga članka uveća iznad ugovorenog iznosa, dužna je o tome obavijestiti korisnika najkasnije 15 dana prije početka primjene izmijenjenih naknada, odnosno drugih troškova.“

Članak 13.

U članku 35. u stavku (1) iza riječi: „deviznog računa“ dodaju se riječi: „i bankomata“.

Iza stavka (3) dodaje se novi stavak (4) koji glasi:

„(4) Korisnik ima pravo bez naknade provjeriti stanje računa na bankomatu banke izdavatelja kartice.“

Članak 14.

U članku 38. iza stavka (6) dodaju se novi st. (7) i (8) koji glase:

„(7) Banka je dužna na ugovoreni način obavijestiti korisnika o povećanju, umanjenju ili ukidanju dopuštenog prekoračenja po tekućem računu najmanje 30 dana prije dana efektivnog povećanja, umanjenja ili ukidanja dopuštenog prekoračenja.

(8) Banka je dužna omogućiti korisniku, protiv kojeg nije pokrenula postupak prisilne naplate, na njegov zahtjev, otplatu iznosa za koji je prethodno dopušteno prekoračenje umanjeno ili ukinuto, do 12 mjesečnih rata bez dodatnih naknada te uz primjenu nominalne kamatne stope iz ugovora o dopuštenom prekoračenju.“

Članak 15.

U članku 45. stavku (1) iza riječi „usluga“ dodaje se zarez i riječi: „uključujući i nadzor iz članka 2. točka 35) ovoga zakona,“.

Iza stavka (2) dodaju se novi st. (3) i (4) koji glase:

„(3) Federalno ministarstvo financija će, u suradnji s drugim nadležnim institucijama, provoditi aktivnosti s ciljem povećanja razine financijske pismenosti korisnika.

(4) Agencija će propisati postupak nadzora nad promjenama naknada koje davatelji financijskih usluga primjenjuju prema korisnicima, s ciljem ocjene njihove opravdanosti, transparentnosti i usklađenosti s ovim zakonom i principima zaštite potrošača.“

Članak 16.

U članku 46. stavku (1) iza točke 7) dodaje se nova točka 8) koja glasi:

„8) korisnika ne obavijesti o izmjeni naknada (članak 22. stavak (2) ovoga zakona);“.

Dosadašnje toč. 8) do 18) postaju toč. 9) do 19).

Iza dosadašnje točke 18) koja je postala točka 19) dodaje se nova točka 20) koja glasi:
„20) korisniku naplati naknadu iz članka 35. točka (4) ovoga zakona;“.

Dosadašnje toč. 19) do 21) postaju toč. 21) do 23).

Članak 17.

U članku 47. stavku (1) točka 24) na kraju teksta točka se zamjenjuje točka-zarezom i dodaje se nova točka 25) koja glasi:

„25) na ugovoreni način ne obavijestiti korisnika o povećanju, umanjenju ili ukidanju dopuštenog prekoračenja po tekućem računu sukladno članku 38. stavku (7) ovoga zakona.“.

Članak 18.

Iza članka 48. dodaje se novi članak 48a. koji glasi:

„Članak 48a.

Agencija će donijeti propise iz članka 8. stavka (10), članka 10a. stavka (5) i članka 45. stavka (4) ovoga zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga zakona.“.

Članak 19.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Službenim novinama Federacije BiH“.

**OBRAZLOŽENJE
PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITI
KORISNIKA FINACIJSKIH USLUGA**

I. USTAVNA OSNOVA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti korisnika finacijskih usluga sadržana je u članku III. 1. točka c. koji je izmijenjen amandmanima VIII, LXXXIX i CVI i članku IV. A 20. (1) d) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, prema kojima je u isključivoj nadležnosti Federacije Bosne i Hercegovine donošenje propisa o financijama, a Parlament Federacije BiH, uz ostale ovlasti predviđene Ustavom, odgovoran je za donošenje zakona o obavljanju dužnosti u federalnoj vlasti.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

II.1. Identifikacija i definicija problema

Zakon o zaštiti korisnika finacijskih usluga je donesen 2014. godine te su se kroz njegovu primjenu, u proteklih jedanaest godina, pojavile određene nedoumice kao i potreba da se neke od odredbi preciznije definiraju.

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine je Programom rada za 2025. godinu kao strateški prioritet identificirala da je potrebno intenzivirati i poboljšati zaštitu korisnika finacijskih usluga.

Predložene izmjene i dopune Zakona o zaštiti korisnika finacijskih usluga doprinose stvaranju pravnog okvira za jednoobrazno postupanje davatelja finacijskih usluga, što je neophodno u cilju adekvatne zaštite korisnika ovih usluga.

Pružanje finacijskih usluga od strane organizacijskih dijelova davatelja finacijskih usluga sa sjedištem u Republici Srpskoj ili Brčko Distriktu BiH koji posluju na teritoriju Federacije BiH dodatno se unaprjeđuje kroz unificiranje poslovanja svih davatelja finacijskih usluga.

Uočena je potreba da se u slučaju prestanka obračuna i objavljivanja referentne kamatne stope za ugovore s promjenjivom kamatnom stopom jasno propiše način obračuna referentne kamatne stope kako bi se povećala sigurnost korisnika finacijskih usluga.

Nadalje, opći uvjeti poslovanja, definirani važećim zakonom, propisuju obvezu davateljima finacijskih usluga da u svojim poslovnim prostorijama i na svojoj internetskoj stranici korisnike finacijskih usluga upoznaju s istim, što se dodatno unaprjeđuje propisivanjem uvjeta korištenja kanala komunikacije za informiranje korisnika.

Odredbe Zakona vezane za obvezu davatelja finacijskih usluga da korisnicima platne kartice jasno predoče sve naknade i troškove koji padaju na njihov teret u slučaju

podizanja gotovine na bankomatima drugih banaka, kao i obvezu obavještanja o izmjenama naknada se jasnije propisuju u odnosu na odredbe u važećem zakonu.

Jedno od regulatornih rješenja prisutno u regiji i Europskoj uniji, posebno u pogledu nadzora nad promjenama naknada, je nadzor putem „tajne kupovine“ koji Agenciji daje mogućnost dodatnog nadzornog mehanizma.

II.2. Ciljevi koji se namjeravaju postići donošenjem Zakona

Ciljevi koji se žele postići izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti korisnika financijskih usluga su:

- unificiranje poslovanja svih davatelja financijskih usluga,
- jasnije propisivanje načina obračuna referentne kamatne stope kako bi se povećala sigurnost korisnika financijskih usluga,
- unaprjeđenje transparentnosti i dostupnosti informacija korisnicima financijskih usluga, kroz definiranje uvjeta korištenja kanala komunikacije,
- jasno predočavanje svih naknada i troškova koji padaju na teret korisnika financijskih usluga u slučaju podizanja gotovine na bankomatima drugih banaka, kao i obvezu obavještanja o izmjenama naknada.

Također, u cilju veće zaštite korisnika financijskih usluga, u slučaju povećanja, umanjena ili ukidanja dopuštenog prekoračenja po tekućem računu davatelji financijskih usluga se ovim zakonom obvezuju da u određenom roku obavijeste korisnike financijskih usluga o istom i daje se mogućnost da korisnik, na svoj zahtjev, otplati iznos ranije dopuštenog prekoračenja, koje je umanjeno ili ukinuto, do 12 mjesečnih rata bez dodatnih naknada.

U cilju povećanja zaštite korisnika financijskih usluga, prepoznata je i važnost intenzivnijih mjera za unaprjeđenje financijske pismenosti korisnika financijskih usluga.

II.3. Alternativna rješenja - identifikacija opcija

Opcija 1: Ne poduzimati ništa

Koristi: Nema koristi zbog toga što cilj nije moguće postići nenormativnim rješenjem, jer bi se zadržalo postojeće stanje. Ova opcija nema značajne utjecaje na područje socijalne skrbi, područje zaštite okoliša i gospodarstvo.

Troškovi: Ova opcija nema značajne utjecaje na područje socijalne skrbi, područje zaštite okoliša i gospodarstvo.

Opcija 2: (nenormativno rješenje)

Koristi: Cilj nije moguće postići nenormativnim rješenjem, odnosno donošenjem administrativno-stručnih mjera regulatora bez donošenja novoga Zakona. Ova opcija nema značajne utjecaje na područje socijalne skrbi, područje zaštite okoliša i gospodarstvo

Troškovi: Cilj nije moguće postići nenormativnim rješenjem. Ova opcija nema značajne utjecaje na područje socijalne skrbi, područje zaštite okoliša i gospodarstvo.

Opcija 3: (normativno rješenje)

Koristi: Normativno rješenje može biti izvršeno kroz izmjene i dopune važećeg Zakona, s obzirom da se ne radi o većem broju izmjena čiji opseg bi obuhvatio više od polovice postojećih odredbi zakona. Ova opcija nema značajne utjecaje na područje socijalne skrbi, područje zaštite okoliša i gospodarstvo.

Troškovi: Ova opcija nema značajne utjecaje na područje socijalne skrbi, područje zaštite okoliša i gospodarstvo.

Opcija 4: (normativno rješenje)

Koristi: Drugo normativno rješenje, odnosno donošenje novoga Zakona potencijalno bi moglo biti korisno, ali kako je manji opseg izmjena i dopuna pristupilo se izradi izmjena i dopuna, a ne izradi novoga Zakona. Ova opcija nema značajne utjecaje na područje socijalne skrbi, područje zaštite okoliša i gospodarstvo.

Troškovi: Drugo normativno rješenje, odnosno donošenje novoga Zakona potencijalno bi moglo biti korisno, ali kako je manji opseg izmjena i dopuna pristupilo se izradi izmjena i dopuna, a ne novoga Zakona. Ova opcija nema značajne utjecaje na područje socijalne skrbi, područje zaštite okoliša i gospodarstvo.

II.4. KONZULTACIJE

Federalno ministarstvo financija je obavilo konzultacije s Agencijom za bankarstvo Federacije BiH, Udruženjem banaka BiH, Centralnom bankom BiH te je objavilo tekst zakona na svojoj internetskoj stranici 02.12.2025. godine i dan je rok od 10 dana za primjedbe i sugestije. Najveći broj pristiglih komentara zaprimljen je od strane Agencije za bankarstvo Federacije BiH i Udruženja banaka BiH. Pristigli komentari su pomno analizirani te su određeni prijedlozi i stručne sugestije ugrađene u tekst zakona.

III. USKLAĐENOST S PROPISIMA EUROPSKE UNIJE

Ovim propisom se ne vrši usklađivanje s propisima Europske unije.

IV. OBRAZLOŽENJE POJEDINIH ODREDBI

Člankom 1. daju se definicije pojedinih izraza.

Člankom 2. vrši se korekcija u pozivanju na odredbe zakona.

Člankom 3. dopunjava se odredba u smislu odnosa prema drugim zakonima.

Člankom 4. je propisana obveza organizacijskih dijelova davatelja finansijskih usluga sa sjedištem u Republici Srpskoj ili Brčko distriktu Bosne i Hercegovine, a koji posluju u Federaciji Bosne i Hercegovine, da u pružanju usluga primjenjuju odredbe ovoga Zakona koji uređuje zaštitu prava i interesa korisnika finansijskih usluga.

Člankom 5. propisuje se da, iznimno, davatelj finansijskih usluga i korisnik mogu zaključiti ugovor iz ili izmjene njegovih elemenata ako su se sporazumjeli putem sredstava elektroničke komunikacije kojima se osigurava utvrđivanje identiteta korisnika i sadržaja ugovora, a davatelj finansijskih usluga je dužan takav ugovor sastaviti sukladno propisima o elektroničkom poslovanju i elektroničkom potpisu i propisima iz oblasti sprječavanja pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti.

Člankom 6. propisuje se način postupanja u smislu primjene ugovorene promjenjive kamatne stope zasnovanoj na referentnoj kamatnoj stopi čiji obračun i objavljivanje prestane na način da se primjenjuje kamatna stopa koja je ugovorom predviđena kao zamjenska kamatna stopa te ukoliko ista nije ugovorena, primjenjivat će se kamatna stopa ili neki drugi promjenjivi element koji se službeno propisuje.

Članak 7. Uvođenjem novog članka Zakona uređuje se komunikacija između davatelja financijske usluge i korisnika i omogućava jasno definiranje prava i obveza obje strane u pogledu dostavljanja obavijesti i informacija te propisuje obveza Agenciji za izradu akta.

Člankom 8. dopunjava se odredba s ciljem jasnijeg određivanja instrumenata osiguranja čiji se troškovi ne uključuju u novčane tokove u smislu ovoga članka Zakona.

Člankom 9. propisano je da su prije zaključivanja ugovora o kreditu, mikrokreditu, odnosno leasingu banka, mikrokreditna organizacija, odnosno davatelj leasinga dužni procijeniti kreditnu sposobnost korisnika, jamca ili druge osobe koja osobno osigurava ispunjenje obveza korisnika na temelju odgovarajuće dokumentacije i podataka dobivenih od korisnika, uvidom u kreditne registre, javne registre i baze podataka prikupljene na način kako je propisano posebnim propisima.

Člankom 10. se mijenja rok u kojem banka može otkazati ugovor o revolving kreditu ako je tako ugovoreno s mjesec dana unaprijed na najmanje dva mjeseca unaprijed.

Člankom 11. vrši se korekcija u pozivanju na odredbe Zakona.

Člankom 12. propisano je da, u okviru obveznih elemenata ugovora ako je ugovorom o novčanom depozitu ili tekućem računu ugovoreno i izdavanje i korištenje platne kartice, ugovor sadrži i obavijest o postojanju naknade za podizanje gotovine na bankomatu druge banke, kao i vrstu i visinu svih naknada i drugih troškova koji padaju na teret korisnika, kao i obveza banke da u slučaju podizanja ovih troškova iznad ugovorenog iznosa obavijesti korisnika u propisanom roku.

Člankom 13. propisano je da je podizanje gotovine besplatno s bankomata kod banke u kojoj korisnik ima otvoren račun.

Članak 14. Ovom izmjenom štite se građani kod smanjenja ili ukidanja prekoračenja po tekućim računima. Naime, decidirano se navodi kako je banka dužna obavijestiti potrošača o umanjenu ili ukidanju dopuštenog prekoračenja po tekućem računu najmanje 30 dana prije dana efektivnog umanjenu ili ukidanja dopuštenog prekoračenja te se uvodi obveza banke da omogući korisniku na njegov zahtjev, otplatu iznosa za koji je dopušteno prekoračenje umanjeno ili ukinuto, u 12 mjesečnih rata bez dodatnih naknada te uz primjenu nominalne kamatne stope iz ugovora o dopuštenom prekoračenju.

Člankom 15. se u okviru načina obavljanja nadzora od strane Agencije uključuje i nadzor putem tajne kupovine. Također se propisuje da će Federalno ministarstvo financija, u suradnji s drugim nadležnim institucijama, provoditi aktivnosti s ciljem povećanja razine financijske pismenosti korisnika. Istim člankom je uređeno da će Agencija propisati postupak nadzora nad promjenama naknada koje davatelji platnih usluga primjenjuju prema korisnicima.

Čl. 16. i 17. propisuju se prekršajne odredbe.

Članak 18. propisuje rok Agenciji za donošenje akata.

Članak 19. uređuje stupanje na snagu ovoga zakona.

V. FINANCIJSKA SREDSTVA

Za provedbu ovoga zakona nije potrebno osigurati sredstva iz proračuna Federacije Bosne i Hercegovine.

TEKST ODREDBI ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU I DOPUNJUJU

Članak 2.

U smislu ovoga Zakona pojedini pojmovi imaju sljedeća značenja:

- 1) financijske usluge su bankarske usluge, usluge mikrokreditiranja i usluge financijskog leasinga;
- 2) bankarske usluge su usluge koje banka pruža korisnicima ovih usluga po osnovi ugovora o kreditu, ugovora o novčanom depozitu, ugovora o otvaranju i vođenju računa, ugovora o izdavanju i korištenju platnih kartica, ugovora o dopuštenom prekoračenju po računu, kao i druge usluge koje banka pruža sukladno Zakonu;
- 3) usluge mikrokreditiranja su usluge odobravanja mikrokredita fizičkim osobama radi poboljšanja materijalnog položaja korisnika mikrokredita, povećanja zaposlenosti, pružanja podrške razvoju poduzetništva i stjecanja dohotka;
- 4) financijski leasing (u daljnjem tekstu: leasing) jeste posao u kojem davatelj leasinga prenosi pravo posjedovanja i korištenja predmeta leasinga na korisnika leasinga na određeni vremenski rok, a zauzvrat se korisnik leasinga obvezuje da mu za to plaća ugovorenu leasing naknadu u razdoblju posjedovanja i korištenja predmeta leasinga s opcijom kupovine i stjecanja prava vlasništva nad predmetom leasinga;
- 5) financijska pogodba je prodaja s obročnim otplatama cijene ili drugi oblik financiranja korisnika koji ima istu ekonomsku suštinu koju nudi trgovac i koja podrazumijeva odgođeno plaćanje duga tijekom određenog razdoblja;
- 6) davatelj financijske usluge jeste banka, mikrokreditna organizacija i leasing društvo;
- 7) davatelj bankarske usluge (u daljnjem tekstu: banka) jeste banka u smislu zakona kojim se uređuju banke;
- 8) davatelj leasinga je leasing društvo određeno zakonom kojim se uređuje leasing;
- 9) davatelj usluga mikrokredita (u daljnjem tekstu: mikrokreditna organizacija) jeste mikrokreditna organizacija u smislu zakona kojim se uređuju mikrokreditne organizacije;
- 10) korisnik financijske usluge (u daljnjem tekstu: korisnik) jeste fizička osoba koja koristi ili je koristila financijske usluge, ili se davatelju financijskih usluga obratila radi korištenja tih usluga, a financijske usluge koristi u svrhe koje nisu namijenjene njenoj poslovnoj ili drugoj komercijalnoj djelatnosti;
- 11) ugovor o kreditu ima značenje utvrđeno u zakonu kojim se uređuju obvezni odnosi i u Zakonu o bankama;
- 12) ugovor o mikrokreditu ima značenje utvrđeno u zakonu kojim se uređuju obvezni odnosi i u Zakonu o mikrokreditnim organizacijama;
- 13) ugovor o leasingu ima značenje utvrđeno u zakonu kojim se uređuju obvezni odnosi i u Zakonu o leasingu;
- 14) ugovor o novčanom depozitu ima značenje utvrđeno u zakonu kojim se uređuju obvezni odnosi i u Zakonu o bankama;
- 15) ugovor o otvaranju i vođenju računa ima značenje utvrđeno u propisima kojima se uređuju obvezni odnosi i platni promet u konvertibilnim markama i stranim sredstvima plaćanja;
- 16) ugovor o revolving kreditu je ugovor o kreditu koji korisniku omogućava da jednom odobreni iznos kredita, u određenom razdoblju, može povlačiti više puta pod istim uvjetima, s tim što se neiskorišteni dio kredita povećava za visinu otplata iskorištenog kredita;

- 17) platna kartica (koja može biti kreditna i debitna) jeste instrument bezgotovinskog plaćanja koji korisniku omogućava plaćanje robe i usluga i podizanje gotovog novca;
 - 18) kreditna kartica je platna kartica koja korisniku omogućava podizanje gotovog novca i plaćanje robe i usluga na kredit;
- 19) debitna kartica je platna kartica koja korisniku omogućava plaćanje robe i usluga i podizanje gotovog novca do visine raspoloživih sredstava na računu korisnika;
- 20) dopušteno prekoračenje računa je ugovoreni iznos sredstava koji banka stavlja na raspolaganje korisniku računa;
- 21) znatno prekoračenje je iznos sredstava koje korisnik računa koristi mimo ugovornog odnosa s bankom;
- 22) povezani ugovor o kreditu je ugovor koji služi isključivo za financiranje nabave određene robe ili usluge i koji s ugovorom o prodaji te robe ili usluge čini ekonomsku cjelinu; ekonomska cjelina postoji ako davatelj kredita koristi usluge prodavatelja radi zaključivanja ugovora o kreditu ili je roba, odnosno usluga koja je predmetom nabave izričito navedena u tom ugovoru;
- 23) nominalna kamatna stopa označava kamatnu stopu izraženu kao fiksni ili promjenljivi postotak koji se na godišnjoj razini primjenjuje na iznos povučenih kreditnih sredstava, odnosno na iznos neto financiranja leasinga, odnosno na primljeni depozit;
- 24) godišnja efektivna kamatna stopa i efektivna stopa leasing naknade (u daljnjem tekstu: efektivna kamatna stopa) iskazuju ukupne troškove kredita i drugih financijskih usluga koje plaća, odnosno prima korisnik tih usluga, pri čemu su ti troškovi izraženi kao postotak ukupnog iznosa ovih usluga na godišnjoj razini. Efektivnom kamatnom stopom izjednačava se na godišnjoj razini sadašnja vrijednost svih budućih i postojećih obveza dogovorenih između davatelja financijskih usluga i korisnika;
- 25) ukupni troškovi kredita i drugih financijskih usluga za korisnika obuhvaćaju sve troškove, uključujući i kamate, provizije, pristojbe i sve druge naknade koje korisnik mora platiti u vezi s ugovorom o kreditu, izuzev troškova javnog bilježnika. Stvarno poznavanje troškova od davatelja financijskih usluga trebalo bi procjenjivati objektivno, uzimajući u obzir zahtjeve u pogledu profesionalne pažnje;
- 26) plan otplate, odnosno isplate je tabelarni pregled svih kronološki prikazanih novčanih tokova namijenjen informiranju korisnika, a radi ažurnijeg praćenja njegovih obveza po ugovoru o kreditu, odnosno leasingu, odnosno njegovih potraživanja po ugovoru o novčanom depozitu;
- 27) profesionalna pažnja je povećana pažnja i vještina koja se u pravnom prometu osnovano očekuje od davatelja financijske usluge u poslovanju s korisnicima, u skladu s pravilima struke, dobrim poslovnim običajima i načelu savjesnosti i poštenja;
- 28) reprezentativni primjer je primjer u kojem su naznačeni svi elementi neophodni za prikazivanje uvjeta pod kojima se određena financijska usluga pruža ili koristi;
- 29) trajni nosač jeste sredstvo koje korisniku omogućuje da sačuva podatke koji se odnose na njega, da tim podacima pristupi i da ih reproducira u neizmijenjenom obliku u razdoblju koji odgovara svrsi čuvanja;
- 30) lični identifikacijski broj je broj koji se dodjeljuje korisniku platne kartice, a ima funkciju elektronskog potpisa pri plaćanju roba/usluga ili podizanja gotovine na bankomatima;

- 31) Ombudsman za bankovni sustav (u daljnjem tekstu: Ombudsman) je u sastavu Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Agencija), kao jedan od nositelja zaštite prava korisnika u Federaciji Bosne i Hercegovine i omogućuje da se nastale nesuglasice i sporovi između davatelja finansijskih usluga i korisnika mogu pravično i brzo riješiti od neovisnih osoba, s minimumom formalnosti putem usuglašavanja, posredovanja ili na drugi miran način. Cilj Ombudsmana je promoviranje i zaštita prava i interesa korisnika;
- 32) trgovac je pravna ili fizička osoba koje obavlja prodaju finansijskom pogodbom i nastupa na tržištu u okviru svoje poslovne djelatnosti ili u druge komercijalne svrhe.

Članak 3.

- (1) Odredbe ovoga Zakona ne primjenjuju se na ugovore o:
 - 1) kreditu u iznosu manjem od 400,00 KM i većem od 150.000,00 KM;
 - 2) leasingu kod kojih nije ugovorena mogućnost da primatelj leasinga stekne pravo vlasništva na predmetu leasinga;
 - 3) kreditu putem tekućeg računa (dopušteno prekoračenje) s obvezom otplate u roku 30 dana;
 - 4) kreditu zaključene u postupku poravnjanja pred sudom ili pred nekim drugim organom određenim zakonom;
 - 5) odgodi plaćanja postojećeg duga po kreditu bez plaćanja naknade;
 - 6) kreditu kod kojih ne postoji obveza plaćanja bilo kakvih troškova i ugovore kod kojih se kredit mora otplatiti u roku tri mjeseca;
 - 7) kreditu koji su osigurani založnim pravom na pokretnosti, ako je odgovornost korisnika strogo ograničena na vrijednost založne stvari;
 - 8) finansijskim pogodbama s trajnim izvršenjem kojima se trgovac obvezuje da korisniku isporučuje određenu vrstu robe, odnosno pruža određenu uslugu u dužem razdoblju, a korisnik se obvezuje da za to plaća cijenu u ratama za vrijeme trajanja isporuke robe, odnosno pružanja usluge;
 - 9) kreditu kod kojih je potraživanje osigurano hipotekom na nekretnini ili drugim usporedivim sredstvom osiguranja na nekretnini, odnosno drugim pravom na nekretnini, osim na ugovore o kreditu čija je svrha renoviranje postojećih zgrada ili povećanje njihove vrijednosti;
 - 10) kreditu kada je kredit namijenjen za stjecanje ili zadržavanje prava vlasništva na postojećoj ili planiranoj nekretnini/zgradi;
 - 11) kreditu koji se odnose na kredite koji se odobravaju užoj javnosti prema zakonskim odredbama radi općeg interesa i po nižim kamatnim stopama od onih koje prevladavaju na tržištu ili oslobođene plaćanja kamata ili prema nekim drugim uvjetima koji su povoljniji za korisnika od onih koji prevladavaju na tržištu, te po kamatnim stopama koje nisu više od onih koje prevladavaju na tržištu;
- (2) U slučaju ugovora o kreditu u obliku ugovora o prekoračenju po računu i kada se kredit mora otplatiti na zahtjev ili u roku tri mjeseca, primjenjuju se samo čl. od 1. do 3., članak 7., članak 13. stavak (1), članak 13. stavak (2) toč. 1), 2) i 7), čl. 11. i 16., članak 30. stavak (2), čl. 40., 42. i 45.

Odnos prema drugim propisima

Članak 4.

Na pitanja zaštite korisnika koja nisu uređena ovim Zakonom primjenjuju se odredbe propisa kojima se uređuje zaštita potrošača, poslovanje banaka, mikrokreditnih organizacija, davatelja leasinga, odnosno platni promet u konvertibilnim markama i stranim sredstvima plaćanja, kao i odredbe zakona kojim se uređuju obvezni odnosi.

Članak 5.

- (1) Davatelji financijskih usluga dužni su osigurati zaštitu prava i interesa korisnika donošenjem i dosljednom primjenom općih uvjeta poslovanja i drugih internih akata, koji moraju biti usklađeni s propisima i utemeljeni na dobrim poslovnim običajima i pravičnom odnosu prema korisniku, pridržavajući se načela zaštite korisnika i to:
 - 1) prava na jednakopravan odnos korisnika s davateljem financijskih usluga
 - 2) prava na zaštitu od diskriminacije
 - 3) prava na informiranje,
 - 4) prava na ugovaranje obveza koje su određene ili odredive
 - 5) prava na prigovor i obeštećenje.
- (2) Davatelji financijskih usluga dužni su se pridržavati načela iz stavka (1) ovoga članka u svim fazama zasnivanja odnosa s korisnikom (oglašavanju, pregovaračkoj fazi i predaji nacрта ugovora, zaključivanju ugovora, korištenju usluge i trajanju ugovornog odnosa).

Članak 7.

- (1) Ugovor o korištenju financijske usluge koji se zaključuje s korisnikom sačinjava se u pisanoj formi.
- (2) Svaka ugovorna strana dobiva primjerak ugovora.
- (3) Ugovor ne može sadržavati odredbe kojima se korisnik odriče prava koja su mu garantirana ovim Zakonom.

Članak 8.

- (1) Novčana ugovorna obveza mora biti određena, odnosno odrediva.
- (2) Novčana ugovorna obveza je odrediva po iznosu ako ugovor sadrži podatke pomoću kojih se njena visina može odrediti, odnosno ako zavisi od ugovorenih promjenljivih elemenata, odnosno promjenljivih i fiksnih, s tim što su promjenljivi elementi oni koji se zvanično objavljuju (referentna kamatna stopa, indeks potrošačkih cijena i drugo).
- (3) Novčana ugovorna obveza je vremenski odrediva ako se na temelju ugovorenih elemenata može utvrditi kada dospijeva.
- (4) Elementi iz st. (2) i (3) ovoga članka moraju biti takve prirode da na njih ne utječe jednostrana volja nijedne od ugovornih strana. Jednostranom voljom se ne smatra obavijest davatelja financijske usluge korisniku o izmjeni ugovorenih elemenata koji se smatraju promjenljivim i njihovoj primjeni, a na koje elemente davatelj financijske usluge ne može utjecati.
- (5) Ugovori ne mogu sadržavati opće upućujuće norme na poslovnu politiku kada su u pitanju obvezni elementi ugovora predviđeni ovim Zakonom.

- (6) Davatelj financijske usluge dužan je novčanu ugovornu obvezu utvrđivati na način određen odredbama ovoga članka.
- (7) Kada je novčana ugovorna obveza u pogledu uvjeta davanja i korištenja usluga neodređena ili neodrediva, ugovor se smatra ništavnim.
- (8) Ako su ugovorne strane svoje odnose uredile uz prisutnost mana volje, odnosno pod prijetnjom, bitnom zabludom ili prevarom u skladu sa zakonom kojim se uređuju obvezni odnosi, druga savjesna strana može tražiti poništenje ugovora i naknadu pretrpljene štete.

Članak 11.

- (1) Efektivna kamatna stopa je diskontna stopa koja izjednačava, na godišnjoj osnovi, sadašnje vrijednosti svih novčanih tokova, odnosno sadašnje vrijednosti svih novčanih primanja sa sadašnjim vrijednostima svih novčanih izdataka na temelju korištenja financijskih usluga, a koji su poznati u momentu iskazivanja ove stope.
- (2) Novčani tokovi iz stavka (1) ovoga članka uključuju:
 - 1) sve otplate i isplate kredita/mikrokredita/leasinga/novčanog depozita;
 - 2) troškove koje korisnik financijskih usluga plaća ili koje davatelj financijske usluge plaća u ime i za račun korisnika uz refundaciju (npr. kamate, naknade, porezi i sl.), odnosno pogodnosti koje prima (kamate i druge bezuvjetne pogodnosti);
 - 3) troškove u vezi sa sporednim uslugama koje predstavljaju uvjet za korištenje financijske usluge, odnosno za njeno korištenje na određen način (npr. troškovi osiguranja života, imovine i osoba i dr.).
- (3) Ako je uvjet za korištenje financijske usluge otvaranje računa, u novčane tokove iz stavka (1) ovoga članka uključuju se i troškovi otvaranja i vođenja tog računa, kao i svi troškovi u vezi s izvršenjem tih novčanih tokova.
- (4) U novčane tokove iz stavka (1) ovoga članka ne uključuju se:
 - 1) troškovi nastali zbog nepoštivanja ugovornih odredbi;
 - 2) troškovi u vezi s kupovinom robe nastali nezavisno od toga da li se plaćanje vrši gotovinski ili na drugi način;
 - 3) troškovi instrumenata osiguranja.
- (5) Obračun efektivne kamatne stope zasniva se na sljedećim pretpostavkama:
 - 1) ugovor o financijskoj usluzi ostat će na snazi tijekom ugovorenog razdoblja;
 - 2) ugovorne strane ispunit će svoje ugovorne obveze i to će učiniti u rokovima navedenim u ugovoru;
 - 3) nominalna kamatna stopa i ostali troškovi ostat će nepromijenjeni do kraja trajanja ugovora.
- (6) Banka, mikrokreditna organizacija i davatelj leasinga dužni su efektivnu kamatnu stopu obračunavati na jedinstven, propisan način radi usporedbe istovrsnih ponuda različitih davatelja financijskih usluga.
- (7) Agencija bliže utvrđuje uvjete i način obračuna efektivne kamatne stope.

Članak 16.

- (1) Prije zaključenja ugovora o kreditu, mikrokreditu, odnosno leasingu banka, mikrokreditna organizacija, odnosno davatelj leasinga dužni su kreditnu sposobnost korisnika, jamca ili druge osobe koja osobno osigurava ispunjenje obveza korisnika procijeniti na temelju odgovarajuće dokumentacije i podataka

- dobivenih od korisnika, uvidom u kreditne registre, uz prethodnu pisanu suglasnost osobe na koju se podatci iz registra odnose, kao i javne registre i baze podataka.
- (2) Prije zaključenja ugovora o kreditu, mikrokreditu, odnosno leasingu davatelj financijske usluge je dužan, uz prethodnu pisanu suglasnost korisnika, jamca ili druge osobe koja osobno osigurava ispunjenje obveze korisnika, međusobno ih informirati i upoznati s dokumentacijom i podacima pribavljenim u postupku procjene kreditne sposobnosti.
 - (3) Odredbe st. (1) i (2) ovoga članka ne primjenjuju se u slučajevima kada je takvo priopćavanje podataka izričito zabranjeno posebnim prinudnim propisima ili je suprotno ciljevima javnog poretka.
 - (4) Ako se ugovorne strane suglase da se kreditno zaduženje korisnika kao dužnika poveća, davatelj financijske usluge dužan je ponovno procijeniti kreditnu sposobnost korisnika, jamca ili druge osobe koja osobno osigurava ispunjenje obveze korisnika prije bilo kakvog značajnijeg povećanja ukupnog iznosa kredita. Pod značajnijim povećanjem ukupnog iznosa kredita podrazumijeva se povećanje ukupnog iznosa kredita za više od 10%.
 - (5) Ukoliko jedna osoba nije suglasna da se dobiveni podatci i dokumentacija za procjenu njezine kreditne sposobnosti priopće drugim osobama, davatelj financijske usluge dužan je s tom činjenicom upoznati druge osobe.
 - (6) Ako je zahtjev za kredit, mikrokredit, odnosno leasing odbijen na temelju uvida u bazu podataka iz stavka (1) ovoga članka, davatelj financijske usluge dužan je na zahtjev korisnika uručiti izvješće centralnog registra kredita po osnovi kojeg je donesena negativna odluka po njegovom zahtjevu bez naknade prilikom izuzimanja dokumentacije koju je korisnik predao banci, odnosno davatelju leasinga uz zahtjev za korištenje financijske usluge.
 - (7) Agencija će propisati uvjete za procjenu i dokumentiranje kreditne sposobnosti korisnika i drugih osoba u kreditnom poslu.
 - (8) Ako davatelj financijske usluge ispunjenje obveza korisnika po poslovima odobravanja kredita, mikrokredita, odnosno leasinga osigurava jamstvom, dužan je u pregovaračkoj fazi upoznati jamca s predmetom jamstva, oblikom jamstva koji se ugovorom zahtijeva, opsegom jamčeve odgovornosti na koju se obvezuje davanjem izjave o jamčenju, te mu predočiti sve informacije, odnosno učiniti dostupnim sve bitne elemente ugovora iz kojih su jasno vidljivi prava i obveze ugovornih strana i, na njegov zahtjev, bez naknade, predati nacrt ugovora radi razmatranja izvan prostorija davatelja financijskih usluga.

Članak 19.

- (1) Ugovor o revolving kreditu je ugovor po kojem banka na određeno razdoblje stavlja određeni novčani iznos na raspolaganje korisniku, s tim da ga on može koristiti u svakom trenutku u odobrenom razdoblju. Kredit se odobrava kao okvirni iznos. Svako korištenje smanjuje raspoloživa sredstva, a vraćanje kredita obnavlja ih do odobrenog okvirnog iznosa.
- (2) U svakom trenutku i bez naknade korisnik ima pravo na uobičajeni način raskinuti ugovor o revolving kreditu, izuzev ako je ugovoren otkazni rok koji ne može biti duži od mjesec dana.
- (3) Banka može otkazati ugovor o revolving kreditu ako je tako ugovoreno, uz obvezu obavješćavanja korisnika u pisanom obliku najmanje 30 dana unaprijed

ili ukoliko korisnik i nakon privremenog uskraćivanja izvrši povlačenje sredstava suprotno ugovoru o revolving kreditu.

- (4) Banka može iz opravdanih razloga (neovlašteno korištenje kredita iz stavka (1) ovoga članka, značajno pogoršanje kreditne sposobnosti korisnika i drugo) i ako je tako ugovoreno, smanjiti iznos koji se stavlja na raspolaganje korisniku kredita, te privremeno ili trajno uskratiti korisniku pravo na povlačenje sredstava, s tim da je dužna o razlozima uskraćivanja obavijestiti ga u pisanom obliku ili elektronskim putem, i to ako je moguće odmah ili u roku naredna tri dana, osim kada je pružanje takvih obavještenja zabranjeno drugim propisima.

Članak 22.

- (1) Ugovor o otvaranju i vođenju računa pored elemenata utvrđenih propisima kojima se uređuje platni promet sadrži sljedeće obvezne elemente:
- 1) vrstu i visinu svih naknada i drugih troškova koji padaju na teret korisnika, uz određenje jesu li fiksni ili promjenljivi, a ako su promjenljivi, razdoblje u kojima će ih banka mijenjati;
 - 2) podatak o tome da li banka plaća kamatu, visinu kamatne stope po kojoj banka obračunava kamatu, uz određenje je li fiksna ili promjenljiva, a ako je promjenljiva, elemente čija promjena utječe na promjenu kamatne stope, razdoblje u kojima će je banka mijenjati, način izmjene, razloge za izmjenu, kao i metoda koja se primjenjuje kod obračuna kamate (konformni, proporcionalni i dr.);
 - 3) kamatnu stopu i dodatne troškove koji se obračunavaju u slučaju neugovorenog prekoračenja po računu;
 - 4) obavijest o uvjetima i načinu ustupanja potraživanja prema korisniku u slučaju neizmirenja obaveza;
 - 5) pravo na prigovor i mogućnost pokretanja postupka posredovanja radi izvansudskog rješavanja spornog odnosa.
- (2) Ako banka naknade i druge troškove iz stavka (1) točka 1) ovoga članka uveća iznad ugovorenog iznosa, dužna je o tome obavijestiti korisnika najkasnije 15 dana prije početka primjene izmijenjenih naknada, odnosno drugih troškova.
- (3) U slučaju otkaza ugovora korisnik može na svoj zahtjev, a nakon izmirenja obaveza po računu bez naknade prenijeti sredstva u drugu banku ili podići sredstva u gotovini i ugasiti račun, a banka je dužna to mu omogućiti.

Članak 23.

Ako je ugovorom o novčanom depozitu ili tekućem računu ugovoreno izdavanje i korištenje platne kartice, ugovor sadrži i sljedeće obvezne elemente:

- 1) valutu u kojoj se vrši obračunavanje dugovanja po kartici
- 2) obavijest o postojanju naknade za podizanje gotovine na bankomatu druge banke
- 3) prava i obveze, način postupanja korisnika u slučaju uočenog neovlaštenog korištenja podataka s kartice, oštećenja, krađe ili gubitka kartice
- 4) prava i obveze, način postupanja korisnika i banke u slučaju blokade kartice
- 5) odgovornost korisnika i banke izdavatelja kartice u slučaju krađe i gubitka kartice, odnosno u slučaju neovlaštenog korištenja podataka s kartice.

Članak 35.

- (1) Korisnik ima pravo bez naplate posebne naknade podignuti u gotovini sredstva sa svog računa u konvertibilnim markama ili deviznog računa kod banke kod koje ima otvoren ovaj račun.
- (2) Korisnik ima pravo bez naplate posebne naknade sredstva sa svog računa podignuti odmah poslije evidentiranog priljeva sredstava.
- (3) Korisnik ima pravo na besplatno gašenje računa.

Članak 38.

- (1) Ugovor o dopuštenom prekoračenju tekućeg računa mora sadržavati elemente iz članka 17. stavak (1) izuzev toč. 6) i 8), te iznos o dopuštenoj gornjoj granici prekoračenja na tekućem računu, troškove koji se u trenutku sklapanja ugovora naplaćuju i uvjete i postupak raskida ugovora.
- (2) Kod ugovora iz stavka (1) ovoga članka banka je dužna izdavanjem i dostavljanjem izvoda na ugovoreni način najmanje krajem svake godine redovno obavještavati korisnika o početnom saldu, promjenama stanja računa na temelju uplata, isplata, naplata i plaćanja, te provizija i naknada koje banka zaračunava za izvršene usluge, kao i o završnom saldu računa za izvještajno razdoblje.
- (3) Osim dostavljanja izvješća iz stavka (2) ovoga članka banka je dužna obavještavati korisnika o primijenjenim kamatnim stopama u izvještajnom razdoblju, kao i promjenama kamatnih stopa, naknada i troškova prije njihove primjene u roku i na način utvrđen ovim Zakonom.
- (4) Korisnik računa ima pravo bez naplate posebne naknade podići sredstva sa svog računa otvorenog u banci u visini raspoloživih sredstava na računu.
- (5) Ako banka prešutno dopušta prekoračenje tekućeg računa, dužna je korisnika obavijestiti o visini nominalne kamatne stope, metodi njenog obračuna i ostalim troškovima kojima će teretiti tekući račun korisnika zbog prekoračenja, kao i o promijeni visine kamatne stope ili troškova. U slučaju da to prekoračenje traje duže od tri mjeseca banka je dužna s korisnikom sklopiti ugovor o prekoračenju tekućeg računa.
- (6) Obavještenje iz stavka (5) ovoga članka bit će dostavljeno korisniku u izvješću o stanju računa bez naknade.

Članak 45.

- (1) Agencija vrši nadzor nad davateljima financijskih usluga u skladu s ovim Zakonom i zakonima kojima se uređuju banke, mikrokreditne organizacije i davatelji leasinga.
- (2) Tijelo nadležno za zaštitu potrošača vrši nadzor nad davateljima financijskih pogodbi, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita potrošača.

Članak 46.

- (1) Novčanom kaznom od 5.000,00 KM do 10.000,00 KM bit će kažnjena banka, mikrokreditna organizacija, odnosno davatelj leasinga:

- 1) ako ugovori sadrže upućujuću normu na poslovnu politiku kad su u pitanju oni elementi koji su ovim Zakonom predviđeni kao obvezni elementi ugovora (članak 8. stavak (5) ovoga Zakona);
- 2) ako postupa suprotno odredbi članka 8. stavak (6) ovoga Zakona;
- 3) ako ugovor o kreditu ne sadrži obvezne elemente iz članka 17. ovoga Zakona;
- 4) ako ugovor o leasingu ne sadrži obvezne elemente iz članka 18. stavka (1) ovoga Zakona;
- 5) ako ugovor o izdavanju i korištenju platne kartice ne sadrži obvezne elemente iz članka 20. stavka (1) i članka 23. stavka (1) ovoga Zakona;
- 6) ako ugovor o novčanom depozitu ne sadrži obvezne elemente iz članka 21. stavka (1) ovoga Zakona;
- 7) ako ugovor o otvaranju i vođenju računa ne sadrži obavezne elemente iz članka 22. stavka (1) ovoga Zakona;
- 8) ako ugovori promjenljivu nominalnu kamatnu stopu suprotno članku 24. st. (1) i (2) ovoga Zakona ili se ne pridržava ugovorenih uvjeta;
- 9) ako naplati naknadu za prijevremenu otplatu suprotno članku 27. ovoga Zakona;
- 10) ako ne pribavi pismenu suglasnost za izmjenu obveznih elemenata ugovora, odnosno jednostrano izmijeni uvjete iz ugovora ili jednostrano raskine, otkáže ugovor (članak 28. ovoga Zakona);
- 11) ako korisnika ne obavijesti o izmjeni ugovorene promjenljive nominalne kamatne stope i promjenljivih elemenata koji utječu na visinu drugih novčanih obveza prije početka njihove primjene, odnosno periodično u skladu s ugovorom i ne navede datum od kada se ti elementi primjenjuju (članak 29. st. (1) i (4) ovoga Zakona);
- 12) ako uz obavijest o izmjeni promjenljive nominalne kamatne stope besplatno ne dostavi izmijenjeni plan otplate kredita/leasing naknade (članak 29. st. (2) i (3) ovoga Zakona);
- 13) ako pri odobravanju kredita/leasinga indeksiranog u stranoj valuti, odnosno pri njihovoj otplati ne primijeni isti službeni tečaj (članak 17. stavak (5) točka 1) i članak 33. ovoga Zakona);
- 14) ako vrši naplatu opomena, suprotno članku 32. ovoga Zakona;
- 15) ako ne primijeni istu metodu obračuna kamate na položeni namjenski depozit koji je primijenjen i na obračun kamate na iznos odobrenog kredita (članak 34. ovoga Zakona);
- 16) ako korisniku ne omogući da podigne sredstva sa svoga računa u gotovini, odnosno efektivnom stranom novcu bez naplate posebne naknade (članak 35. stavak (1) ovoga Zakona);
- 17) ako korisniku ne omogući da bez naplate posebne naknade podigne sredstva sa svog računa odmah poslije evidentiranog priljeva sredstava (članak 35. stavak (2) ovoga Zakona);
- 18) ako korisniku naplati naknadu za gašenje računa (članak 35. stavak (3) ovoga Zakona);
- 19) ako korisniku naplati naknadu za gašenje platne kartice (članak 36. stavak (7) ovoga Zakona);
- 20) ako ustupi potraživanje suprotno članku 37. ovoga Zakona;
- 21) ako ugovor o dopuštenom prekoračenju računa ne sadrži obvezne elemente iz članka 38. stavka (1) ovoga Zakona.

- (2) Za radnje iz stavka (1) ovoga članka bit će kažnjene za prekršaj i odgovorne osobe u banci, mikrokreditnoj organizaciji, odnosno davatelju leasinga novčanom kaznom od 1.000,00 KM do 3.000,00 KM.

Članak 47.

- (1) Novčanom kaznom od 10.000,00 KM do 15.000,00 KM bit će kažnjena za prekršaj banka, mikrokreditna organizacija, odnosno davatelj leasinga, odnosno trgovac koji je pravna osoba:
- 1) ako financijske usluge ne oglašava na jasan i razumljiv način, odnosno ako oglašavanje sadrži netočne informacije, odnosno informacije koje mogu stvoriti pogrešnu predstavu o uvjetima pod kojima korisnik koristi ove usluge (članak 6. ovoga Zakona);
 - 2) ako ugovor nije sačinjen u pisanom obliku (članak 7. stavak (1) ovoga Zakona);
 - 3) ako svaka ugovorna strana ne dobije primjerak ugovora (članak 7. stavak (2) ovoga Zakona);
 - 4) ako općim uvjetima poslovanja ne osigura primjenu dobrih poslovnih običaja, dobru poslovnu praksu i fer odnos prema korisniku, kao i usklađenost ovih uvjeta s propisima (članak 9. stavak (2) ovoga Zakona);
 - 5) ako korisniku ne osigura da se u poslovnim prostorijama banke, mikrokreditne organizacije, odnosno davatelja leasinga, odnosno trgovca, i to najkasnije 15 dana prije njihove primjene, upozna s općim uvjetima poslovanja na jednom od jezika koji su u službenoj upotrebi u Federaciji, odnosno ne pruži mu odgovarajuća objašnjenja i instrukcije koji se odnose na primjenu ovih uvjeta u vezi s određenom financijskom uslugom i ne dostavi mu, na njegov zahtjev, te uvjete u pisanom obliku ili na drugom trajnom nosaču podataka (članak 10. ovoga Zakona);
 - 6) ako efektivnu kamatnu stopu ne obračunava na propisani način (članak 11. ovoga Zakona);
 - 7) ako ne osigura obuku zaposlenika koji su angažirani na poslovima prodaje financijskih usluga ili davanju savjeta (članak 12. stavak (2) ovoga Zakona);
 - 8) ako pri oglašavanju depozitnih i kreditnih usluga i poslova leasinga ne navede precizno i jasno na reprezentativnom primjeru podatke iz članka 13. ovoga Zakona;
 - 9) ako pri oglašavanju efektivne kamatne stope njen iznos nije naznačen, odnosno napisan tako da je uočljiviji nego ostali elementi (članak 13. stavak (3) ovoga Zakona);
 - 10) ako postojanje obveze za zaključenje ugovora o sporednim uslugama ne iskaže jasno, sažeto i na vidljiv način, zajedno s iskazivanjem efektivne kamatne stope (članak 14. stavak (1) ovoga Zakona);
 - 11) ako pri oglašavanju koristi izraze kojima se kredit/mikrokredit/leasing označavaju besplatnim ili slične izraze, a ne oglasi dodatne troškove po osnovi zaključenja drugih ugovora ili po osnovi bilo čega što predstavlja trošak za korisnika ili stvara drugu obavezu (članak 14. stavak (2) ovoga Zakona);
 - 12) ako ponuda ne sadrži podatke iz članka 15. stavka (2) ovoga Zakona;

- 13) ako korisnika bez naknade odmah ne obavijesti o rezultatima uvida u bazu podataka i o podacima iz te baze (članak 16. stavak (6) ovoga Zakona);
 - 14) ako pri zaključivanju ugovora o kreditu, o mikrokreditu, o dopuštenom prekoračenju računa, o leasingu, odnosno o novčanom depozitu ne uruči pregled obveznih elemenata kredita/mikrokredita/leasinga/novčanog depozita, plan otplate kredita /mikrokredita/leasing naknade, odnosno primjerak pregleda obveznih elemenata novčanog depozita (članak 17. stavak (4), članak 18. stavak (3) i članak 21. stavak (3) ovoga Zakona);
 - 15) ako ne postupi u skladu s člankom 19. ovoga Zakona;
 - 16) ako ne ispuni obveze iz članka 24. st. (2) i (4) ovoga Zakona;
 - 17) ako u svojim poslovnim prostorijama ne drži istaknuto obavještenje iz članka 26. stavka (3) ovoga Zakona;
 - 18) ako ugovori o drugim bankarskim uslugama ne sadrže vrstu i visinu svih naknada i drugih troškova koji padaju na teret korisnika (članak 25. ovoga Zakona);
 - 19) ako od korisnika zahtijeva i drugu naknadu osim glavnice i kamate u slučaju odustanka korisnika od ugovora o kreditu/mikrokreditu (članak 26. stavak (5) ovoga Zakona);
 - 20) ako od korisnika zahtijeva i drugu naknadu osim predmeta leasinga kamate i pretrpljene štete, u slučaju odustanka korisnika od ugovora o leasingu (članak 26. stavak (6) ovoga Zakona);
 - 21) ako od korisnika zahtijeva i drugu naknadu osim predmeta kupoprodaje kamate i pretrpljene štete, u slučaju odustanka korisnika od financijske pogodbe (članak 26. stavak (7) ovoga Zakona);
 - 22) ako na dospjelu, a neizmirenu obvezu ne primjenjuje pravila o kamati koja se primjenjuje u slučaju dužničkog kašnjenja propisanoj zakonom kojim se uređuju obvezni odnosi (članak 31. stavak (1) ovoga Zakona);
 - 23) ako korisniku u svakom trenutku ne omogući da prijavi gubitak, krađu ili transakciju izvršenu neovlaštenim korištenjem platne kartice, odnosno podataka s platne kartice i ako mu ne omogući da zahtijeva blokadu njezine dalje upotrebe (članak 36. st. (3) i (4) ovoga Zakona);
 - 24) ako korisniku ne nadoknadi gubitke nastale neovlaštenim korištenjem platne kartice (članak 36. stavak (6) ovoga Zakona).
- (2) Za radnje iz stavka (1) ovoga članka bit će kažnjen za prekršaj trgovac koji je poduzetnik novčanom kaznom od 1.000,00 KM do 2.500,00 KM.
 - (3) Za radnje iz stavka (1) ovoga članka bit će kažnjena za prekršaj i odgovorna osoba u banci, mikrokreditnoj organizaciji, odnosno davatelju leasinga novčanom kaznom od 1.000,00 KM do 3.000,00 KM.